

Тұтыну тауарлары мен көрсетілетін қызметтер бағасын байқау бойынша әдістемені бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті Төрағасының 2017 жылғы 22 қыркүйектегі № 135 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 10 қазанда № 15872 болып тіркелді.

"Қазақстан Республикасының "Мемлекеттік статистика туралы" Заңының 12-бабы 5) тармақшасына және Қазақстан Республикасы Президентінің 2020 жылғы 5 қазандағы № 427 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі туралы ереженің 17-тармағы 22) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

Ескерту. Кіріспе жана редакцияда - ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы Басшысының 31.08.2021 № 16 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Қоса беріліп отырған Тұтыну тауарлары мен көрсетілетін қызметтер бағасын байқау бойынша әдістеме бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің Баға статистикасы басқармасы Заң басқармасымен бірлесіп Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оның қазақ және орыс тілдерінде қағаз және электрондық түрдегі көшірмесінің ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін "Республикалық құқықтық ақпарат орталығы" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жіберілуін;

3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесінің мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберілуін;

4) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің интернет-ресурсында орналастырылуын қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті төрағасының орынбасарына (Г.М. Керімханова) жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика
министрлігі Статистика
комитетінің төрағасы

Н. Айдапкелов

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрлігі
Статистика комитеті
төрағасының
2017 жылғы 22 қыркүйектегі
№ 135 бұйрығымен бекітілді

Тұтыну тауарлары мен көрсетілетін қызметтер бағасын байқау бойынша әдістеме

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Тұтыну тауарлары мен көрсетілетін қызметтер бағасын байқау бойынша әдістеме (бұдан әрі – Әдістеме) халықаралық стандарттарға сәйкес қалыптастырылатын және "Мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес бекітілетін статистикалық әдіснамаға жатады.

2. Әдістеме тұтыну тауарлары мен көрсетілетін қызметтерге бағаны байқаудың негізгі аспектілері мен әдістерін айқындайды.

3. Осы Әдістемені Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің Ұлттық статистика бюросы (бұдан әрі - Бюро) және оның аумақтық бөлімшелері тұтыну тауарларының және көрсетілетін қызметтердің (бұдан әрі – тауарлар (көрсетілетін қызметтер) бағаларына жалпымемлекеттік статистикалық байқау жүргізу кезінде қолданады.

Ескерту. 3-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы Басшысының 31.08.2021 № 16 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4. Осы Әдістемеді келесі анықтамалар пайдаланылады:

1) баға белгіленімі – бұл белгілі бір сауда объектісінде тіркелген, нақты тұтыну қасиеттері бар (атауы, өндірушісі, өзіне тән ерекшеліктері) тауардың (көрсетілетін қызметтің) бағасы;

2) бағаны тіркеу – жалпымемлекеттік статистикалық байқауларды жүргізу кезінде тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің бағалары (тарифтері) туралы алғашқы статистикалық деректерді жинау;

3) базалық объект – ондағы бағаларды байқау және тіркеу үшін іріктелген объект;

4) ерекшелік – бағаны тіркеу үшін іріктелген жеке тауарды (көрсетілетін қызметтерді) сәйкестендіру үшін пайдаланылатын суреттеме немесе сипаттамалар тізбесі;

5) өкіл-тауар (көрсетілетін қызмет) – бұл тауардың (көрсетілетін қызметтердің) сапасы мен негізгі тұтыну қасиеттеріне әсер етпейтін және мақсаты бойынша біртекті бір-бірінен елеусіз ерекшеліктерімен (бөлшектерімен) айрықшаланатын тауар тобындағы белгілі бір тауар түрлерінің жиынтығы;

б) өкіл-тауардың (көрсетілетін қызметтердің) мәртебесі – баға тіркеу кезінде тіркелетін тауардың, көрсетілетін қызметтердің сатылымда болуын, уақытша болмауын немесе болмауын сипаттайтын және оның өткен кезеңмен салыстырғанда салғастырмалылығын қамтамасыз ететін белгі.

2-тарау. Тұтыну тауарлары мен көрсетілетін қызметтер жиынтығын қалыптастыру

5. Тауарлар (көрсетілетін қызметтер) жиынтығы (бұдан әрі – жиынтық) барлық өңірлер үшін орталықтандырылған түрде белгіленеді. Облыс орталықтары, республикалық маңызы бар қалалар және астана үшін бағаларды байқауға арналған жиынтық осы Әдістемеге 1-қосымшада, қалалар және аудан орталықтарының іріктемелі тобы үшін бағаларды байқауға арналған жиынтық осы Әдістемеге 2-қосымшада келтірілген.

Ескерту. 5-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы Басшысының 31.08.2021 № 16 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

6. Жиынтыққа кіретін тауарлардың (көрсетілетін қызметтердің) әрбір түрі бойынша олардың өкіл тауарларының (көрсетілетін қызметтердің) нақты өзге түрлерін таңдалынады. Өңірлік деңгейде өкіл тауарды (көрсетілетін қызметтерді) сипаттау үшін баға тіркеу кезінде қандай тауар (көрсетілетін қызмет) бағаланатынын көрсететін құрал болып табылатын ерекшелік пайдаланылады.

Осы берілген ерекшелік шеңберінде өңірдегі неғұрлым репрезентативті тауарларды (көрсетілетін қызметтерді) іріктеу және оларға толық сипаттамалар жасалынады. Толық сипаттама тауарды (көрсетілетін қызметтерді) толық сипаттау мақсатында жалпы ерекшелікті нақтылау жолымен әзірленеді.

7. Өңірдің тұтыну нарығында жиынтыққа кіретін тауарлардың (көрсетілетін қызметтердің) жекелеген түрлері болмаған жағдайда, олар байқаудан алып тасталады.

Әрбір өкіл тауарға (көрсетілетін қызметке) 6 (алтыдан) кем емес баға белгіленімі тіркеледі.

Көрсетілетін қызметтердің жекелеген түрлері (тұрғын үй-коммуналдық, байланыс, көлік, мәдениет, қол сағаттарының қуат көзінің элементін ауыстыру, табыт жасау, көму

және басқалары), сонымен қатар тауарлардың жекелеген түрлері (жаңа ауланған балық, шикі сүт, отын, скутерлер және басқалары) ерекшелік болып табылады.

Нақты өкіл тауарға (көрсетілетін қызметтерге) баға белгіленімінің санын анықтау кезінде өңірдегі халықтың тұтыну құрылымының ерекшелігі, тауарлардың (көрсетілетін қызметтердің) тұтыну нарығының қамтылуы мен қанықтылығы, сауда мен көрсетілетін қызметтер саласының базалық объектілерінің даму деңгейі есепке алынады.

3-тарау. Тұтыну тауарлары мен көрсетілетін қызметтер бағасын байқау

8. Тауарлар (көрсетілетін қызметтер) бағасын байқау жалпы мемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанына сәйкес бағаны тіркеу арқылы жүзеге асырылады.

9. Бағаны тіркеу:

1) ай сайын тұтыну бағасының индексі (бұдан әрі – ТБИ) есептеу үшін пайдаланылатын тауарлар (көрсетілетін қызметтер) өкілінің барлық жиынтығы бойынша, есепті айдың 7 (жетісінен) бастап 25 (жиырма бесіне) дейінгі күндері. Тұтыну нарығындағы бағалардың жоғары волатильділік кезеңінде өзгерістерге шалдыққыш тауарларға (көрсетілетін қызметтерге) бағаны (тарифтерді) бірнеше рет жинау;

2) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 1 наурыздағы №145 қаулысымен бекітілген әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларының тізбесі бойынша апта сайын (аптасына 1 рет).

Апта сайын өкіл тауарларға бағалық ақпарат ай сайынғы тіркеумен байланыстырылады және сол бір байқаудың базалық объектілерінде жүргізіледі.

Тіркеу мерзімдері сәйкес келген жағдайда онда апта сайынғы тіркеу барысында алынған базалық объектілер бойынша ақпарат ай сайынғы режимде жиналатын ақпараттық массивке қосылады.

Ескерту. 9-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы Басшысының 31.08.2021 № 16 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

10. Бағалық ақпаратты жинау келесі тәсілдермен жүзеге асырылады:

1) бағалық ақпаратты жинау базалық объектілерді аралау арқылы тауарды (көрсетілетін қызметтерді) өткізу орындарында тікелей жүргізу, бағалықта (жазба белгісінде) көрсетілген бағаларды (тарифтерді) белгілеу, орналастырылған бағатізбесі негізінде немесе ақылы қызметтер көрсететін адамдардың пікіртерімі жүргізіледі;

2) бағаларды тіркеу кезінде Интернет желісінде сұраулар нәтижесінде алынған деректер пайдаланылады (жолаушылар теміржол көлігі және әуе көлігі қызметтері,

ұялы байланыс, медициналық көрсетілетін қызметтің жекелеген түрлері, тұрмыстық техника, дыбыс-бейне шолу жабдығы, ұялы телефондар және басқалары).

Қазақстан Темір жолы" bilet.railways.kz, Эйр Астана www.airastana.com, Скат www.scat.kz, Флай Арыстан flyarystan.com, Авиата www.aviata.com сайттарында жолаушылар көлігі қызметтеріне бағаларды, Sulpak.kz, Technodom.kz, Mechta.kz Интернет-дүкендерінде тауарларға бағаларды тіркеу кезінде салғастырымдылықты қамтамасыз ету үшін жеткізу құнынсыз бағалар (тарифтер) белгіленеді.

Ай сайын бағаларды тіркеу жолаушылар теміржол көлігі қызметтеріне 20 (жиырмасыншы) күнгі жағдай бойынша жүзеге асырылады. Егер есепті айдың 20 (жиырмасыншы) күні демалыс немесе мерекелік күнге түссе, онда жұмыс күндеріндегі баға тіркеледі. Демалыс немесе мерекелік күндегі билет құны күрт ауытқуларға ұшырайды және бұл күндері баға өзгерісін есепке алу салыстыруға келмейді;

3) ұсыну шарттары стандартты болып келетін баға деңгейі мезгілдің белгілі бір уақытында (мысалы, химиялық тазарту, киімдерді жуу, көліктерді жуу қызметтерінің бағалары) белгіленетін көрсетілетін қызметтердің кейбір түрлеріне бағалық ақпаратты телефон арқылы тіркейді. Бағалық ақпаратты телефон арқылы алған кезде олардың қызметкерлерімен жеке байланысты ұстау мақсатында және бағаны анықтау кезінде өкіл-тауарлар, көрсетілетін қызметтерді таңдау уақытында қателерді болдырмау, сондай-ақ іріктелген өкіл-тауарлар, көрсетілетін қызметтер ерекшеліктерінің салғастырымдылығына көз жеткізу мақсатында мамандар базалық объектілерді мезгіл-мезгіл (тоқсанына бір рет) аралап шығады;

4) ұзақ уақыт кезеңінде бағаны (тарифті) белгілеу тән ұйымдарға (санаторийлер, медицина және білім беру мекемелері, салт және басқа да көрсетілетін қызметтер ұсынатын ұйымдар) көрсетілетін қызметтерге баға (тариф) туралы ақпаратты беру өтінішімен ресми хаттар жолданады. Бағалар (тарифтер) ұсынылған прејскуранттар негізінде тіркеледі, бірақ деректердің анықтығын бақылау мақсатында алынған бағалық ақпаратты растау үшін мамандар тоқсанына бір реттен кем емес базалық объектілерді аралап шығады;

5) тұрғын үй-комуналдық қызметтердің тарифтері тиісті көрсетілетін қызмет түрлеріне ақы төлеу үшін халыққа берілетін төлем құжаттары (түбіртектер) негізінде тіркеледі. Тарифтер өзгерген жағдайда табиғи монополиялар саласында және реттелетін нарықта, осы қызметтің түрлерін көрсететін ұйымдарға басшылық жүргізетін мемлекеттік органдардың бұйрықтарымен олардың жаңа деңгейі расталады.

Ескерту. 10-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы Басшысының 31.08.2021 № 16 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4-тарау. Базалық объектілерді, тауарларды және көрсетілетін қызметтерді алмастыру

11. Базалық объектіні алмастыру Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитеті төрағасының міндетін атқарушының 2015 жылғы 30 желтоқсандағы № 230 бұйрығымен бекітілген, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 12955 болып тіркелген Тұтыну бағасының индексін құру әдіснамасының (бұдан әрі – Әдіснама) 34-тармағына сәйкес жүзеге асырылады.

Базалық объектіні таңдау бөлшек сауда көлемі бойынша ішкі сауда статистикасының деректері негізінде жүзеге асырылады. Байқауға тұтыну қасиеттері мен баға деңгейі бойынша, жаппай тұтынуға арналған тауарларды өткізетін өңірдегі тауар айналымының едәуір үлесі бар объектілер кіреді.

Маусымдық тауарлар бойынша базалық объектілер байқалатын тауар өте ұзақ уақыт мерзім ішінде (алты айға дейін) жоқ болған жағдайда сақталады.

12. Тауарды (көрсетілетін қызметтерді) алмастыру Әдіснаманың 35-тармағына сәйкес жүргізіледі.

Тауарды (көрсетілетін қызметтерді) алмастыру рәсімі тауар жоқ болғанда, едәуір көлемде сатылмайтын немесе сауданың қалыпты жағдайында сатылмағанда жүзеге асырылады.

Сатылымда тауардың (көрсетілетін қызметтердің) жоқ болуы уақытша, сондай-ақ тұрақты сипатқа ие.

Базалық объектіде екі айдан көп сатылымда жоқ және болашақта оны өткізу көзделмейтін тауар (көрсетілетін қызметті) тұрақты түрде болмайтын тауарға жатады.

Базалық объектіде болашақта тауарды (көрсетілетін қызметті) өткізу қайта жаңартылатындығы жөнінде мәліметтер бар болса, онда ол уақытша жоқ деп саналады. Бағаны байқауда қатысатын нақты тұтыну қасиеттері бар тауарлар өнімге сұраныстың болмауынан, көліктік тасымалдау қиындықтарынан оларды шығаруды тоқтатуға байланысты себептерден уақытша жоқ болып келеді.

Өндіріс және өткізудің маусымдық сипаты бар тауарлар уақытша жоқ. Мұндай тауарлар жыл сайын бір уақытта жоқ болып кетеді және олардың жоқ болуы алдын ала болжанады (мысалы, киімнің және аяқкиімнің кейбір түрлері, спортқа арналған тауарлар және басқалар). Уақытша жоқ маусымдық тауарлар үшін Әдіснаманың 42-тармағы 3) тармақшасына сәйкес шартты есептеу тәсілі пайдаланылады.

Тұрақты жоқ тауарларға (көрсетілетін қызметтерге) жататын тауарларды (көрсетілетін қызметтерді) алмастыру кезінде, сондай-ақ байқауға олардың моральді ескірген түрлерін ауыстыратын жаңа тауарларды (көрсетілетін қызметтерді) енгізген кезінде өзінің көрінісін бағада табатын тауарлардың (көрсетілетін қызметтердің) сапалық сипаттарының өзгеруі ескеріледі.

Тауардың (көрсетілетін қызметтердің) сапасында өзгеріс болған жағдайда ауыстыратын тауардың (көрсетілген қызметтердің) бағасына тауардың (көрсетілетін қызметтердің) сапасы өзгеруіне түзету қолданылады. Бағаны түзету үшін Әдіснаманың 42-тармағы 2) тармақшасына сәйкес "біріктіру" тәсілі қолданылады.

Тауардың (көрсетілетін қызметтің) сапасында жаңа тауардың (көрсетілетін қызметтің) сипаттамасының негізгі параметрлеріне әсер етпейтін азғантай өзгеріс кезінде Әдіснаманың 42-тармағының 1) тармақшасына сәйкес "бағаны тікелей салғастыру" тәсілі қолданылады.

13. Ассортименттік түрі және сипаттамаларының өзгеруі жиі ауысуымен сипатталатын тауарлар үшін сатылымнан тауардың толық жоғалуын күтпей мақсатты алмастырулар жүргізіледі. Мұндай тауарларға байланыс құралдары, тұрмыстық техника, аудиовизуальді жабдық, автомобильдер, сондай-ақ сән, нарық талаптарына байланысты өзгеріске ұшыраған киім және аяқкиімнің жекелеген түрлері жатады. Олар бойынша жылына бірнеше рет нақты тұтыну белгілерімен байқалатын тауарларды ішінара алмастыру жүзеге асырылады.

Тауардың жаңа моделіне бағаны байқау оның тұтыну нарығында пайда болған сәтінен басталады, ал жаппай сату кезеңінде, тауарды өткізу барлық жерде жүргізіліп жатқан уақытта орташа бағалар және баға индекстері есептеуге қосылады.

Теледидарды және автомобильды алмастыру рәсімінің мысалы осы Әдістемеге 3 және 4-қосымшаларда келтірілген.

5-тарау. Маусымдық тауарларға және көрсетілетін қызметтерге бағаны байқаудың ерекшеліктері

14. Маусымдық тауарларға (көрсетілетін қызметтерге) бағаны тіркеудің және ТБИ есептеу кезінде олардың серпінін есепке алудың өз ерекшеліктері бар.

Жылдың нақты кезеңінде кейбір тауарларды сату және көрсетілетін қызметтердің жекелеген түрлерін көрсету тұтыну нарығында жаппай сипатқа ие. Жылдың маусымдық емес кезеңінде аталған тауарлар (көрсетілетін қызметтер) шектелген тұтыну сұранысы мен ұсынысы жағдайында аз көлемде сатылады (көрсетіледі).

15. Маусымдық тауарлар айқын көрінетін және байқалмайтын түрлерге бөлінеді. Маусымдық тауарлардың түрлері Әдіснаманың 36-тармағында сипатталады.

Байқалмайтын маусымдық тауарлар ауыстыру әдісін қолдануды қажет етпейді, бірақ олар бойынша бағалар серпінінде көрсетілетін жылдан-жылға бағалар ауытқуының циклділігі қайталанатын заңдылық байқалады. Оған жеміс-көкөніс өнімдерінің жекелеген түрлері жатады. Жазғы кезеңде оған бағаны тіркеуді ағымдағы жылғы егіннің ерте және өткен жылғы егіннен бөлек жүргізіледі. Ерте жеміс-көкөністің бағасы сатылымның жалпы көлемінде оның өспелі үлесін ескере отырып есептеуге біртіндеп қосылады. Елді мекен бойынша сатылымның жалпы көлеміндегі ерте жеміс-көкөністің сатылым көлемінің үлесі тіркеу күніне оған сәйкес баға белгілерінің саны арқылы сарапшылық бағалаумен анықталады.

Бұл есептеу тәсілі ағымдағы жылғы жеміс-көкөніс өнімінің бағасын өткен жылғы өнімінің бағасымен үйлестіруді жүргізуге мүмкіндік береді.

Айқын көрінетін маусымдық тауарлардың сатылымда жоқ болуы кезеңінде (оның жаңа маусымда жеткілікті көлемде және ассортименте пайда болуына дейін) бағалық ақпарат қатардың үздіксіздігін сақтау үшін Әдіснаманың 42-тармағы 3) тармақшасына сәйкес "жалпы орта мәнді шартты есептеу" әдісі пайдаланылады. Айқын көрінетін маусымдық тауарларға киім және аяқкиімнің, спортқа арналған тауарлардың жекелеген түрлері және басқалар жатады.

Маусым емес кезеңде айқын көрінетін маусымдық тауарлар бойынша бағаларды есептік есептеу орталықтан жүзеге асырылады. Айқын көрінетін маусымдық тауарлардың тізбесі осы Әдістемеге 5-қосымшада келтірілген.

Өткен маусымда байқалған бағалар бойынша киім немесе аяқкиімнің жекелеген түрлері сатылымнан жоғалған жағдайда және жаңа маусымда нарықтың, сәннің жаңа үрдісін көрсететін сипаттамасында өзгешелігі бар жаңа тауарлар пайда болғанда олардың ауыстырылуы сападағы өзгерістерді есепке алу арқылы Әдіснаманың 42-тармағы 3) тармақшасына сәйкес "біріктіру" әдісімен жүзеге асырылады.

16. Маусымдылық факторы, сондай-ақ көрсетілетін қызметтердің жекелеген түрлеріне, атап айтқанда туристік қызметтер тобы бойынша бағалар, тарифтер өзгерістерінде көрінеді.

Маусымдық сипатқа ие көрсетілетін қызметтер бойынша ауыстыру әдісін қолданудың өз ерекшеліктері бар.

Туристік қызметтер бойынша келесі ауыстыру әдістері қолданылады:

1) елеулі инфляция қарқыны кезеңінде, сондай-ақ ұлттық валютаға қатысты шетел валютасының (АҚШ доллары) бағамының елеулі өзгеру қарқыны жағдайында жолдама бағасын теңгеге қатысты шетел валютасы бағамының өзгеру қарқынына сәйкес индекстеуге болады;

2) қарқыны төмен инфляция кезеңінде бағаны қайталау әдісі. Бақылауға арналған іріктелген тауарлар жолдамаларының нақты түрде сатылымда жоқ барлық кезеңі бойынша жолдаманың маусым кезеңінде тіркелген соңғы бағасын ауыстыру.

6-тарау. Жеке пікіртерімнің компьютерлендірілген жүйесі

17. Бағаны жинаудың автоматтандырылған процесі жеке пікіртерімнің компьютерлендірілген жүйесін (бұдан әрі – ЖПКЖ) білдіреді. ЖПКЖ енгізудің бірінші жылында бағаларды жинау қағаз жеткізгіште және тасымалды есептегіш құралдардарын (бұдан әрі – ТЕК) қолданумен қатар жүзеге асырылды.

18. ТЕК пайдаланумен тұтыну тауарларына (көрсетілетін қызметтерге) бағалар мен тарифтерді жинау белгіленген тәртіппен бекітілген жалпы мемлекеттік статистикалық байқаудың электрондық статистикалық нысаны бойынша жүзеге асырылады.

19. Деректерді енгізудің электрондық нысанын жүктегенде баға жинау процесі зерттелетін базалық объектідегі тауардың (көрсетілетін қызметтердің) мәртебесіне арналған сәйкестендіруші-кодты таңдаудан басталады.

Нақты тауарлар (көрсетілетін қызметтер) бойынша мәртебелер бағаларды тіркеу сәтінде өкіл-тауардың (көрсетілетін қызметтердің) сапалы жағдайын сипаттауға арналған.

Тауарлар (көрсетілетін қызметтер) мәртебесі үшін сәйкестендіруші-кодтар:

1) С – салғастырмалы, өкіл-тауар (көрсетілетін қызмет) сипаттамасы бойынша салғастырмалы болған жағдайда. Тауардың өткен кезеңмен салыстырмалы мәртебесін таңдағанда деректер сипаттамасы, өндіруші ел және орамасы бойынша есепті кезеңге көшіріледі;

2) УЖ – уақытша жоқ болуы, өкіл-тауар (көрсетілетін қызмет) тіркеу үшін қолжетімсіз болғанда, бірақ сатушымен кеңескеннен кейін тауардың (көрсетілетін қызметтің) жоқ болуы уақытша екені анықталады. Аталған тауардың мәртебесін екі айдан көп қолданылмайды. Уақытша жоқ мәртебесін таңдаған жағдайда сипаттама, өндіруші ел, бөлшектеп өлшеу және баға бойынша деректер есепті кезеңге көшеді;

3) Ж – жоқ өкіл-тауар (көрсетілетін қызмет) баға тіркеу үшін қолжетімсіз болғанда және сатылымда пайда болуы жоспарланбайтындығы сатушымен кеңескеннен кейін анықталады. Тауардың жоқ мәртебесін таңдаған жағдайда сипаттама, өндіруші ел, бөлшектеп өлшеу және бағасы бойынша деректер уақытша жоқ мәртебесі сияқты өткен кезеңнен есепті кезеңге көшеді;

4) СТ – салыстырылмайтын тауар, өкіл-тауар (көрсетілетін қызмет) сипаттамасы барлық параметрі бойынша өзгеше. Салыстырылмайтын тауар мәртебесін таңдаған жағдайда өткен және есепті кезеңдегі сипаттама, өндіруші ел, бөлшектеп өлшеу және баға бойынша деректер түзету және енгізу үшін ашық;

5) МТ – маусымдық тауар, өкіл-тауар (көрсетілетін қызмет) маусым емес кезеңде сатылымда болмауы. Маусымдық тауар мәртебесін таңдаған жағдайда сипаттама, өндіруші ел және бөлшектеп өлшеу бойынша деректер есепті кезеңге көшеді;

6) А – ауыстыру, өкіл-тауар (көрсетілетін қызмет) сипаттамасы ұқсас, айтарлықтай өзгешеліктері жоқ басқа тауарға (көрсетілетін қызметке) ауыстырған жағдайда қолданылады. Ауыстыру мәртебесін таңдаған жағдайда сипаттама, өндіруші ел, бөлшектеп өлшеу және баға бойынша деректер түзету және енгізу үшін ашық;

7) Ж – жаңа, өкіл-тауардың (көрсетілетін қызметтің) жаңа түрі пайда болғанда қолданылады.

Баға тіркеу кезінде тауарлардың (көрсетілетін қызметтердің) мәртебелерін қолдану комбинациялары осы Әдістемеге 6-қосымшада келтірілді.

20. ТЕҚ қолдану арқылы баға тіркеудің электрондық технология әдісінде ұсынылған автоматтық бақылаулар:

1) тіркелген бағаны стандарттық өлшем бірліктегі бағаға қайта есептеу. Тіркелген бағаны стандарттық өлшем бірліктегі бағаға автоматы түрде қайта есептеу тіркеу сәтіндегі бағаны тауардың орамасына бөлу және стандарттық өлшем бірліктегі салмағына (санына) көбейту арқылы жүзеге асырылады;

2) өткен кезеңге баға индексін есептеу. Өкіл-тауар (көрсетілетін қызмет) бойынша өткен кезеңге баға индексі есепті кезеңнің қайта есептелген бағаны өткен кезеңдегі қайта есептелген бағаға бөлу және 100% көбейту арқылы есептеледі;

3) баға индекстеріне ең жоғары және ең төмен шектерін қою және индекс көлемінің қойылған шектерден асқан кезде баға өзгерісінің себебін көрсету. Егер баға индексі 90%-дан аз немесе 110%-дан үлкен болса ескертпеде өкіл-тауардың (көрсетілетін қызметтің) баға өзгерісінің себебі көрсетіледі. Аталған функция бағаның және индекстің дұрыс көрсетілуін қосымша бақылайды.

Тұтыну тауарлары мен көрсетілетін қызметтер
бағасын байқау бойынша әдістемеге
1-қосымша

Облыс орталықтары, республикалық маңызы бар қалалар және астана үшін бағаларды байқауға арналған тұтыну тауарлары мен көрсетілетін қызметтер жиынтығы

Ескерту. 1-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы Басшысының 31.08.2021 № 16 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Р/с № п/п	Атауы	Өлшем бірлігі
1	Тазартылған, жылтыратылған күріш	1 килограмм
2	Жоғары сұрыпты бидай ұны	1 килограмм
3	Ұнтақ жармасы	1 килограмм
4	Қарақұмық жармасы	1 килограмм
5	Сұлы жармасы	1 килограмм
6	Арпа жармасы	1 килограмм
7	Сөк	1 килограмм
8	Жүгері жармасы	1 килограмм
9	Жоғары сұрыпты ұннан пісірілген бидай наны	1 килограмм
10	Бірінші сұрыпты ұннан пісірілген бидай наны	1 килограмм
11	Қара бидай-бидай наны	1 килограмм
12	Кесілген батон	1 килограмм
13	Вермишель	1 килограмм
14	Кеспе	1 килограмм
15	Рожки	1 килограмм
16	Спагетти	1 килограмм
17	Тұшпара, манты, хинкали	1 килограмм
18	Варениктер	1 килограмм
19	Майқоспалы тәтті тоқаштар	1 килограмм
20	Пряниктер	1 килограмм
21	Қантты печенье	1 килограмм

22	Торттар	1 килограмм
23	Орамалар, кекстер	1 килограмм
24	Вафли	1 килограмм
25	Майда білезік нандар	1 килограмм
26	Қамыр	1 килограмм
27	Үгілмелі печенье	1 килограмм
28	Кептірілген нан	100 грамм
29	Дәнді дақылдардан үлпектер (құрғақ таңғы астар)	100 грамм
30	Балалар тағамына арналған ботқалар	1 килограмм
31	Сүйегі бар сиыр еті	1 килограмм
32	Сүйексіз сиыр еті	1 килограмм
33	Сүйегі бар жылқы еті	1 килограмм
34	Жая	1 килограмм
35	Қазы	1 килограмм
36	Сүйексіз шошқа еті	1 килограмм
37	Сүйегі бар шошқа еті	1 килограмм
38	Сүйегі бар қой еті	1 килограмм
39	Тауық	1 килограмм
40	Тауықтың сан еті	1 килограмм
41	Тауықтың жамбасы, сирағы	1 килограмм
42	Тауықтың төс еті	1 килограмм
43	Сиырдың бауыры	1 килограмм
44	Пісірілген шұжық	1 килограмм
45	Шала ысталған шұжық	1 килограмм
46	Сосискалар, сарделькалар	1 килограмм
47	Шикідей ысталған шұжық	1 килограмм
48	Тартылған ет	1 килограмм
49	Бұқтырылған ет консервілері	салмағы 350 грамм. 1 шарты банка
50	Ұсақ кесекті жартылай дайын ет өнімдері	1 килограмм
51	Ысталған ет өнімдері	1 килограмм
52	Жаңа ауланған немесе салқындатылған балық	1 килограмм
53	Мұздатылған балық	1 килограмм
54	Тазартылған мұздатылған асшаяндар	1 килограмм
55	Суық ысталған скумбрия	1 килограмм
56	Тұздалған жеңсік балығы	1 килограмм
57	Тұздалған майшабақ	1 килограмм
58	Қызыл уылдырық	1 килограмм
59	Майлы шпрот	240 грамм
60	Жеңсік балық консервілері	салмағы 350 грамм. 1 шарты банка
61	Ультрапастерленген, зарарсыздандырылған сүт	1 литр

62	Пастерленген сүт	1 литр
63	Кілегей	1 литр
64	Қант қосылған қоюландырылған сүт	салмағы 400 грамм. 1 шарты банка
65	Балаларға арналған құрғақ сүт қоспасы	1 килограмм
66	Қант қосылмаған концентратталған сүт	салмағы 400 грамм. 1 шарты банка
67	Йогурт	100 грамм
68	Қаймақ	1 килограмм
69	Кымыз	1 литр
70	Қатық	1 литр
71	Айран майлылығы 2,5%	1 литр
72	Сүзбе қоспасы, ірімшік	1 килограмм
73	Қатты ірімшік	1 килограмм
74	Балқытылған ірімшіктер	1 килограмм
75	Құрт	1 килограмм
76	Тұзды ірімшіктер	1 килограмм
77	Майлылығы 5-9% сүзбе	1 килограмм
78	Жұмыртқа, 1 санатты	10 дана
79	Тұздалмаған сары май	1 килограмм
80	Өсімдік-сары май (спред)	1 килограмм
81	Маргарин	1 килограмм
82	Күнбағыс майы	1 литр
83	Зәйтүн майы	1 литр
84	Алмалар	1 килограмм
85	Жүзім	1 килограмм
86	Банандар	1 килограмм
87	Апельсиндер	1 килограмм
88	Лимондар	1 килограмм
89	Алмұрттар	1 килограмм
90	Киви	1 килограмм
91	Компотқа арналған кептірілген жемістер	1 килограмм
92	Жаңғақтар (фундук, бадам, кешью, грек жаңғағы)	1 килограмм
93	Жержаңғақ (жер жаңғағы)	1 килограмм
94	Күнбағыс дәндері	1 килограмм
95	Құрма	1 килограмм
96	Кептірілген өрік	1 килограмм
97	Мейіз	1 килограмм
98	Консервіленген жемістер	1 килограмм
99	Мұздатылған жидектер	1 килограмм
100	Ақ қауданды қырыққабат	1 килограмм
101	Басты пияз	1 килограмм

102	Қызылша	1 килограмм
103	Сәбіз	1 килограмм
104	Қиярлар	1 килограмм
105	Қызанақтар	1 килограмм
106	Сарымсақ	1 килограмм
107	Тәтті бұрыш	1 килограмм
108	Түсті қырыққабат	1 килограмм
109	Картоп	1 килограмм
110	Бұршақ	1 килограмм
111	Үрме бұршақ	1 килограмм
112	Тұздалған және маринадталған қияр	1 килограмм
113	Табиғи, консервіленген, маринадталған көкөністер	1 килограмм
114	Консервіленген жасыл бұршақ	1 килограмм
115	Консервіленген жүгері	1 килограмм
116	Тұздалған және маринадталған саңырауқұлақтар	1 килограмм
117	Картоп чипсылары	100 грамм
118	Мұздатылған табиғи көкөністер	1 килограмм
119	Құмшекер	1 килограмм
120	Шақпақ қант	1 килограмм
121	Тосап, джем	1 килограмм
122	Бал	1 килограмм
123	Карамель	1 килограмм
124	Шоколадпен әйнекейленген кәмпиттер	1 килограмм
125	Шоколадпен әйнекейленбеген кәмпиттер	1 килограмм
126	Сағыз	қаптама
127	Зефир	1 килограмм
128	Шоколад	1 килограмм
129	Мармелад	1 килограмм
130	Халуа	1 килограмм
131	Балмұздақ	1 килограмм
132	Ұнтақталған қызыл бұрыш	1 килограмм
133	Ұнтақталған қара бұрыш	1 килограмм
134	Басқа да татымдықтар	1 килограмм
135	Майонез	1 килограмм
136	Ашытқы	1 килограмм
137	Дайын дәмдеуіштер мен тұздықтар	1 килограмм
138	Сірке суы, сірке су эссенциясы	1 литр
139	Қызанақ кетчубы	1 литр
140	Құрғақ сорпалар	100 грамм
141	Ас содасы	1 килограмм
142	Қызанақ пастасы	100 грамм
143	Тұз, экстрадан басқа	1 килограмм

144	Еритін кофе	1 килограмм
145	Дәнді, ұнтақталған кофе	1 килограмм
146	Қара байха шайы	1 килограмм
147	Көк шай	1 килограмм
148	Какао негізінде сусындар жасауға арналған жартылай дайын өнімдер	1 килограмм
149	Минералды су	1 литр
150	Ауыз суы	1 литр
151	Газдалмаған сусындар	1 литр
152	Газдалған сусындар	1 литр
153	Жеміс шырындары	1 литр
154	Көкөніс шырындары	1 литр
155	Арақ	1 литр
156	Маркалық, жекелеген коньяктар	1 литр
157	Асханалық жүзім шарабы	1 литр
158	Шампан, көпіршікті шарап	1 литр
159	Құрамында алкоголі бар сыра	1 литр
160	Фильтрлі шылымдар	1 қорап (20 дана)
161	Мақта маталары	1 кума метр
162	Ерлердің маусымдық пальтосы	1 бұйым
163	Ерлер күртесі (жеңіл күрте)	1 бұйым
164	Ерлердің қысқы күртесі (пуховик)	1 бұйым
165	Ерлердің екілік костюмі	1 бұйым
166	Ерлер джинсі	1 бұйым
167	Жүн, жартылай жүнді маталардан тігілген ерлер шалбары	1 бұйым
168	Ерлердің сыртқы жейдесі	1 бұйым
169	Ерлер жемпірі	1 бұйым
170	Ерлердің спорттық костюмі	1 бұйым
171	Ерлер ұйығы	1 жұп
172	Ерлер іш киімі	1 бұйым
173	Ерлер майкасы	1 бұйым
174	Ерлер футболкасы	1 бұйым
175	Әйелдердің маусымдық пальтосы	1 бұйым
176	Әйелдер күртесі (ветровка)	1 бұйым
177	Әйелдердің қысқы күртесі (пуховик)	1 бұйым
178	Әйелдердің екілік костюмі	1 бұйым
179	Белдемше	1 бұйым
180	Әйелдер джинсі	1 бұйым
181	Блузка	1 бұйым
182	Ұйықтағанда киетін жейде	1 бұйым
183	Әйелдер көйлегі	1 бұйым
184	Төсқап	1 бұйым

185	Әйелдер шалбары	1 бұйым
186	Үлбір тон	1 бұйым
187	Халаттар, үй киімі	1 бұйым
188	Әйелдер жемпірі	1 бұйым
189	Әйелдер колготкилері	1 бұйым
190	Әйелдер іш киімі	1 бұйым
191	Әйелдердің спорттық костюмі	1 бұйым
192	Әйелдер футболкасы	1 бұйым
193	Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған қыстық комбинезон (костюм)	1 бұйым
194	Мектеп жасындағы балаларға арналған қысқы күрте	1 бұйым
195	Мектеп жасындағы балаларға арналған маусымдық күрте	1 бұйым
196	Мектеп жасындағы балаларға арналған костюм	1 бұйым
197	Маталардың барлық түрінен тігілген қыздардың көйлегі	1 бұйым
198	Маталардың барлық түрінен тігілген қыздардың белдемшесі	1 бұйым
199	Балалар джинсі	1 бұйым
200	Ер балаларға арналған сырт жейде	1 бұйым
201	Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған костюм, жиынтық	1 бұйым
202	Балалар шалбары	1 бұйым
203	Қыздарға арналған жейде	1 бұйым
204	Балалардың спорттық костюмі	1 бұйым
205	Балалар жемпірі	1 бұйым
206	Балаларға арналған колготкилер	1 бұйым
207	Балалар іш киімі	1 бұйым
208	Балалар ұйығы, гольфтар	1 жұп
209	Балаларға арналған футболка	1 бұйым
210	Балаларға арналған пижама	1 бұйым
211	Нәрестелерге арналған жиынтық	1 комплект
212	Ползунки	1 бұйым
213	Сәбилерге арналған комбинезон	1 бұйым
214	Ерлердің қалпағы, кепкалары	1 бұйым
215	Әйелдер қалпағы, береттер	1 бұйым
216	Балалардың трикотаж қалпағы	1 бұйым
217	Ерлердің үлбір бас киімдері	1 бұйым
218	Әйелдердің үлбір бас киімдері	1 бұйым
219	Орамалдар, бөкебайлар	1 бұйым
220	Биялай	1 жұп
221	Белдік	1 бұйым
222	Киімдерді шақтау	1 қызмет
223	Ерлер костюмін химиялық тазалау	1 қызмет
224	Әйелдер пальтосын химиялық тазалау	1 қызмет

225	Ерлердің бәтеңкелері мен маусымдық қысқа қонышты бәтеңкелері	1 жұп
226	Ерлердің қысқы етіктері	1 жұп
227	Ерлер кроссовкасы	1 жұп
228	Ерлер сандалеттері, жазғы туфлиі	1 жұп
229	Ересектерге арналған үйде киетін аяқкиім	1 жұп
230	Ерлер туфлиі	1 жұп
231	Әйелдердің қысқы аяқкиімі, бәтеңкелері	1 жұп
232	Әйелдердің маусымдық етіктері, бәтеңкелері	1 жұп
233	Әйелдердің аласа өкшелі былғары туфлиі	1 жұп
234	Әйелдердің сәндік туфлиі	1 жұп
235	Әйелдердің былғары жеңіл аяқкиімі	1 жұп
236	Әйелдер кроссовкасы	1 жұп
237	Балалардың қысқы бәтеңкелері мен қысқа қонышты бәтеңкелері	1 жұп
238	Балалар кроссовкасы	1 жұп
239	Қыздардың туфлиі	1 жұп
240	Балалардың сандалеттері, жалаңаяқ киетін аяқ киімі, жаздық туфлиі	1 жұп
241	Балалардың маусымдық бәтеңкелері мен қысқа қонышты бәтеңкелері	1 жұп
242	Ерлердің аяқкиімін жөндеу (нәл ауыстыру)	1 қызмет
243	Әйелдердің аяқкиімін жөндеу (нәл ауыстыру)	1 қызмет
244	Абаттандырылған тұрғын үйді жалға алу төлемі	1 шаршы метр
245	Құрғақ құрылыс қоспалары	25 килограмм
246	Винил тұсқағаздар	1 бума (10 метров)
247	Су эмульсиялы бояулар	1 килограмм
248	Қабырға кафельдері	1 шаршы метр
249	Ламинат	1 шаршы метр
250	Линолеум	1 шаршы метр
251	Цемент	50 килограмм
252	Раковинаға арналған араластырғыш	1 дана
253	Тұсқағаз жұмыстарын орындау	1 шаршы метр
254	Кафель төсеу	1 шаршы метр
255	Пластика терезелерін орнату	1 бұйым
256	Ламинат төсеу	1 шаршы метр
257	Сантехник қызметтері	1 қызмет
258	Электрик қызметтері	1 қызмет
259	Есік құлпын ауыстыру	1 қызмет
260	Домофон кілттерін жасау	1 қызмет
261	Суық су, 1 текше метр үшін	1 текше метр
262	Қоқыс шығару	айға 1 адамнан
263	Су бұру, 1 текше метр үшін	1 текше метр

264	Домофон	айға тариф
265	Тұрғын үйді күтіп ұстауға төлем	1 шаршы метр
266	Электр энергиясы	100 Киловатт-сағат.
267	Тарату желілері бойынша тасымалданатын газ	1 текше метр/ 1 килограмм
268	Сұйытылған газ (баллондағы)	1 баллон 50 литр
269	Тас көмір	1 тонна
270	Ағаш	1 текше метр
271	Орталықтан жылыту, 1 Гикакалорий үшін	1 гикакалорий
272	Ыстық су, 1 текше метр үшін	1 текше метр
273	Үстел	1 бұйым
274	Көйлектерге, киімдерге арналған шкаф	1 бұйым
275	Орындық	1 бұйым
276	Ұйықтайтын бөлмеге арналған жиһаздар жиынтығы	комплект, 5-6 зат
277	Диван-төсек	1 бұйым
278	Электр аспалы шамы	1 бұйым
279	Жуынатын бөлмеге арналған қабырғаға орнатылған айна	1 бұйым
280	Жібек, жүн қосылған түкті кілем	1 бұйым
281	Синтетикалық кілем (палас)	1 кума метр
282	Кілемді тазалау және жуу	1 шаршы метр
283	Жастық	1 бұйым
284	Төсек жаймалары жинтығы	комплект 3-4 зат
285	Сырмалы көрпе	1 бұйым
286	Тоқылған жүннен және жасанды маталардан жасалған пледтер	1 бұйым
287	Түкті сүлгі	1 бұйым
288	Тюль	1 кума метр
289	Перделер	1 кума метр
290	Дастархан	1 кума метр
291	Ролл-шторлар	1 шаршы метр
292	Тоңазытқыш, көлемі 290-350 литр	1 бұйым
293	Мұздатқыш	1 бұйым
294	Кір жуатын машина	1 бұйым
295	Шаңсорғыш	1 бұйым
296	Қысқа толқынды пеш	1 бұйым
297	Ас үй плитасы	1 бұйым
298	Электр жылытқыш	1 бұйым
299	Ауа баптағыш	1 бұйым
300	Үтік	1 бұйым
301	Электр шайнек	1 бұйым
302	Блендер	1 бұйым
303	Электр ет тартқыш	1 бұйым
304	Тоңазытқышты жөндеу (мотор компрессорды ауыстыру)	1 қызмет

305	Кір жуатын машинаны жөндеу (қыздыру элементін ауыстыру)	1 қызмет
306	Стақан	1 бұйым
307	Шыныаяқ табақшасымен шай ішетін кесе	1 жұп
308	Шайға арналған кеселер жинағы	жиынтық
309	Шағын тарелка	1 бұйым
310	Асхана пышағы	1 бұйым
311	Тот баспайтын болаттан асхана құралдарының жиынтығы	жиынтық
312	Тот баспайтын болаттан кастрюль	1 бұйым
313	Қазан	1 бұйым
314	Күюге қарсы жабыны бар табалар, диаметрі 28 сантиметр	1 бұйым
315	Пластмассадан жасалған шелек	1 бұйым
316	Ауыз суды тазартуға арналған сүзгі-кувшин	1 бұйым
317	Үтіктеу тақтайы	1 бұйым
318	Еденге қойылатын кір кептіргіш	1 бұйым
319	Электр бұрғы	1 бұйым
320	Электр шамы	1 дана
321	Батарейкалар	1 дана
322	Энергия үнемдеуші шам	1 дана
323	Балға	1 дана
324	Кір сабын	200 грамм
325	Кіржуғыш ұнтақ	500 грамм
326	Ағартқыштар	100 миллилитр
327	Ванналарды, раковиналарды тазалауға арналған құралдар	1 килограмм
328	Аяқкіімге арналған крем	100 грамм
329	Ыдыс жууға арналған құралдар	250 миллилитр
330	Жинауға арналған майлықтар	1 дана тука
331	Флемоксин Солютаб, 500 миллиграмм	20 таблетка
332	Поливитаминдер Мульти-табс Классик	30 таблетка
333	Гипотиазид, 25 миллиграмм	20 таблетка
334	Парацетамол, 500 миллиграмм	10 таблетка
335	Йод ерітіндісі 5%, 10 миллилитр	10 миллилитр
336	Корвалол, 25 миллилитр	25 миллилитр
337	Ацетилсалицил қышқылы, 500 миллиграмм	10 таблетка
338	Йодомарин, 200 микрограмм	100 таблетка
339	Омес, 10 миллиграмм	30 капсула
340	Канефрон Н	60 таблетка
341	Жөтелге қарсы шәрбат Бронхикум-С, 100 миллилитр	100 миллилитр
342	Супрастин, 25 миллиграмм	10 таблетка
343	Ксимелин тамшылары 0,1%, 10 миллилитр	10 миллилитр
344	Ингавирин, 90 миллиграмм	7 капсула
345	Ацикловир, 200 миллиграмм	20 таблетка

346	Азитромицин, 500 миллиграмм	3 таблетка
347	Детримакс Витаминдер Д3, 50 микрограмм	60 капсула
348	Амброксол, 30 миллиграмм	20 таблетка
349	Нурофен 200 миллиграмм	12 таблетка
350	Ренни	24 таблетка
351	Но-шпа, 40 миллиграмм	100 таблетка
352	Белсендірілген көмір	10 таблетка
353	Эссенциале форте Н	30 капсула
354	Смекта, ұнтақ 3 грамм	10 пакет
355	Хилак форте, 30 миллилитр	30 миллилитр
356	Верошпирон, 100 миллиграмм	30 капсула
357	Энап, 5 миллиграмм	20 таблетка
358	Фенистил Нью тамшылары, 20 миллилитр	20 миллилитр
359	Этил спирті, 90%	50 миллилитр
360	Аквалор Форте спрей, 125 миллилитр	125 миллилитр
361	Шприцтер	1 дана
362	Стерильді таңғыштар, 5 метр *10 сантиметр	1 бұйым
363	Мақта	1 қаптама (100 грамм)
364	Медициналық электронды термометр	1 дана
365	Медициналық бетперде	1 дана
366	Көзілдірік	1 дана
367	Көру линзалары	1 жұп
368	Көру линзаларына арналған ерітінді	120 миллилитр
369	Қан қысымын өлшеуге арналған құралдар	1 дана
370	Амбулаториядағы дәрігер-маманның қызметі	1 бару
371	Дәрігерге алғашқы қаралу	1 бару
372	Жергілікті жансыздандыру арқылы тісті жұлу	1 емшара
373	Тісжегіні емдеу	1 емшара
374	Тіс шөгінділерін алу	1 емшара
375	Тіс протездеу	1 емшара
376	Құрсақ қуысын УДЗ-ға түсіру	1 емшара
377	Қанды жалпы талдау	1 талдау
378	Зәрді жалпы талдау	1 талдау
379	Рентген	1 тексерілу
380	Магниттік-резонанстық томография	1 тексерілу
381	Циклоскопия	1 тексерілу
382	Қосымша медициналық қызметкерлердің қызметі	1 емшара
383	Мойын-жағалық аумаққа массаж	1 емшара
384	Физиотерапиялық емдеу	1 емшара
385	Санаторийлер қызметтері	1 тәулік
386	Күндізгі стационарда емдеу	1 күн
387	Импорттық өндіріс жаңа жеңіл автомобильдері	1 дана

388	Отандық құрастырма жаңа жеңіл автомобильдер	1 дана
389	Импорттық өндіріс ұсталған жеңіл автомобильдері	1 дана
390	Электросамокат	1 дана
391	Ересектерге арналған велосипед	1 дана
392	Балалар велосипеді	1 дана
393	Жеңіл автомобильге арналған шиналар	1 дана
394	Жеңіл автомобильге арналған авто майсүзгіш	1 дана
395	Бензин АИ-98	1 литр
396	Бензин АИ-92	1 литр
397	Бензин АИ-95, АИ-96	1 литр
398	Дизель отыны	1 литр
399	Мотор майы	1 литр
400	Техникалық байқау	1 қызмет
401	Машиналарды жуу	1 қызмет
402	Шинамонтаж қызметтері	1 қызмет
403	Қала маңына қатынайтын пойызбен жол жүру	1 билет
404	Республикаішілік қатынастағы пойыздың плацкарт вагонымен жол жүру	1 билет
405	Республикаішілік қатынастағы пойыздың купе вагонымен жол жүру	1 билет
406	Қалалық автобуспен жол жүру	автобуспен бір жол жүру
407	Таксимен жол жүру	1 қызмет
408	Қалааралық автобуспен жол жүру	1 билет
409	Ұшақтың экономикалық класс салонында ұшу	1 билет
410	Жүктерді тасымалдау	1 сағат
411	Сәлемдемелер жіберу	1 қызмет
412	Курьерлік қызметтер	1 қызмет
413	Телефон аппараты	1 дана
414	Смартфон	1 дана
415	Телефон үшін абоненттік төлем	1 айға тариф
416	Интернет желісіне шығу үшін абоненттік төлем	1 айға тариф
417	Кабельдік телевизия қызметтері	1 айға тариф
418	Жер серігі телевизиясы қызметтері	1 айға тариф
419	Ұялы байланыс қызметтері	1 айға тариф
420	Теледидар, диагонали 43-49 дюйм	1 дана
421	Сымсыз құлаққаптар	1 дана
422	Фотоаппарат	1 дана
423	Ноутбук	1 дана
424	Планшет	1 дана
425	USB флэш-дискісі	1 дана
426	Теледидарды жөндеу	1 қызмет
427	Ұялы телефонды жөндеу	1 қызмет

428	Компьютерлерді, ноутбуктерді жөндеу	1 қызмет
429	Операциялық жүйені орнату/қайта орнату	1 қызмет
430	Домбыра, гитара	1 дана
431	Балалар конструкторы	1 дана
432	Жұмсақ ойыншықтар	1 дана
433	Үстел үсті ойындары	1 дана
434	Футбол добы	1 дана
435	Шана, тубинг	1 дана
436	Роликті конькилер	1 жұп
437	Раушан 70 сантиметр	1 дана
438	Үй жануарларына арналған азық	1 килограмм
439	Балалар аттракциондарының қызметтері	1 бару
440	Жаттығу залдарының қызметтері (абонемент)	1 ай
441	Бассейндер қызметтері (абонемент)	1 ай
442	Мектеп жасындағы балаларға арналған спорт секцияларындағы сабақтар	1 ай
443	Музыкаға оқыту сабақтары	1 ай
444	Фотосуреттерді басып шығару	1 дана
445	Фотографтардың қызметтері (құжатқа 4 түрлі-түсті фото)	1 қызмет
446	Кинотеатрлардың қызметтері	1 билет
447	Театрлардың қызметтері	1 билет
448	Салтанат өткізетін ұйымдастырушының қызметтері	1 қызмет
449	Шет тілінің сөздігі	1 дана
450	Оқушы дәптері	1 дана (12 бет)
451	Шарикті қалам	1 дана
452	Түрлі-түсті қарындаштардың жиыны	1 жинақ (12 дана)
453	Сурет салуға арналған альбом	1 альбом (12 бет)
454	A4 қағазы	500 парақтық қорап
455	Демалыс үйлері (республика ішінде)	1 күн
456	Түркиядағы демалыс	1 күн
457	Дубайдағы демалыс	1 күн
458	Мектепке дейінгі балалар мекемесінің қызметтері	айға
459	Балаларды дамыту орталықтарының қызметтері	айға
460	Жеке меншік білім беру ұйымдарының қызметтері	айға
461	Мектеп пәндері бойынша білім беру орталықтарының қызметтері	айға
462	Кәсіптік орта білім беру	жылға 1 оқушыға
463	Жоғары білім	жылға 1 оқушыға
464	Шет тілдерін оқыту курстары	айға 1 оқушыға
465	Кәсіптік оқыту курстары	айға
466	Кофеханадағы (кафе) кофе, шай	200 грамм
467	Мейрамханадағы түскі ас	1 тағам
468	Асханадағы түскі ас	1 тағам

469	Фаст-фуд	1 дана
470	Қонақ үйде тұру	1 тәулік
471	Әйелдердің шашын қию	1 қызмет
472	Ерлердің шашын қию	1 қызмет
473	Маникюр	1 қызмет
474	Педикюр	1 қызмет
475	Эпиляция	1 қызмет
476	Моншаға бару (жалпыға ортақ зал)	1 бару
477	Электр ұстара	1 дана
478	Электр фен	1 дана
479	Су сабын	200 миллилитр
480	Душқа арналған гель	250 миллилитр
481	Тіс пастасы	75 миллилитр
482	Иіс сабын	100 грамм
483	Балалар сабыны	100 грамм
484	Бетке арналған крем	100 миллилитр
485	Дезодорант	110 миллилитр
486	Қырынуға арналған станоктар	1 дана
487	Қырынуға арналған гель, көбік	200 миллилитр
488	Тіс щеткасы	1 дана
489	Дәретхана қағазы	1 дана
490	Шашқа арналған бояу	1 дана
491	Гигиеналық төсемелер	10 дана
492	Балалар жөргектері	10 дана
493	Қолға арналған крем	100 миллилитр
494	Қол сағат	1 дана
495	Алтын неке сақинасы	1 грамм
496	Әйелдер сөмкесі	1 дана
497	Оқушылардың ранеці, рюкзагы	1 дана
498	Шамадандар, жол сөмкелері	1 дана
499	Балалар арбасы	1 дана
500	Қол шатыр	1 бұйым
501	Автосактандыру	1 сақтандыру полисі
502	Туристерді медициналық сақтандыру	1 сақтандыру полисі
503	Карточкаларға қызмет көрсету бойынша қызметтер	1 қызмет
504	Төлемдер жүргізген үшін ақы	1 қызмет
505	Ақшалай қаражаттарды аудару	1 қызмет
506	Көму	1 қызмет
507	Нотариус қызметтері	1 қызмет
508	Құжаттарды көшіру	1 қызмет

Тұтыну тауарлары мен
көрсетілетін қызметтер

Қала және аудан орталықтарының іріктелген тобы үшін бағаларды байқауға арналған тұтыну тауарлары мен көрсетілетін қызметтер жиынтығы

Ескерту. 2-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы Басшысының 31.08.2021 № 16 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

№ P/c	Атауы	Өлшем бірлігі
1	Тазартылған, жылтыратылған күріш	1 килограмм
2	Жоғары сұрыпты бидай ұны	1 килограмм
3	Ұнтақ жарма	1 килограмм
4	Қарақұмық жармасы	1 килограмм
5	Сұлы жармасы	1 килограмм
6	Арпа жармасы	1 килограмм
7	Сөк	1 килограмм
8	Бірінші сұрыпты ұннан пісірілген бидай наны	1 килограмм
9	Вермишель	1 килограмм
10	Кеспе	1 килограмм
11	Рожки	1 килограмм
12	Спагетти	1 килограмм
13	Пряниктер	1 килограмм
14	Қантты печенье	1 килограмм
15	Вафли	1 килограмм
16	Кептірілген нан	100 грамм
17	Сүйегі бар сиыр еті	1 килограмм
18	Сүйегі бар жылқы еті	1 килограмм
19	Сүйегі бар шошқа еті	1 килограмм
20	Сүйегі бар қой еті	1 килограмм
21	Тауық	1 килограмм
22	Пісірілген шұжық	1 килограмм
23	Шала ысталған шұжық	1 килограмм
24	Бұқтырылған ет консервілері	саламағы 350 грамм 1 шарты банка
25	Жаңа ауланған немесе салқындатылған балық	1 килограмм
26	Суық ысталған скумбрия	1 килограмм
27	Тұздалған майшабақ	1 килограмм
28	Майлы шпрот	240 грамм
29	Ультрапастерленген, зарарсыздандырылған сүт	1 литр
30	Қант қосылған қоюландырылған сүт	саламағы 400 грамм 1 шарты банка

31	Қаймақ	1 килограмм
32	Айран майлылығы 2,5%	1 литр
33	Қатты ірімшік	1 килограмм
34	Майлылығы 5-9% сүзбе	1 килограмм
35	Жұмыртқа, 1 санатты	10 дана
36	Тұздалмаған сары май	1 килограмм
37	Маргарин	1 килограмм
38	Күнбағыс майы	1 литр
39	Алмалар	1 килограмм
40	Күнбағыс дәндері	1 килограмм
41	Кептірілген өрік	1 килограмм
42	Ақ қауданды қырыққабат	1 килограмм
43	Басты пияз	1 килограмм
44	Қызылша	1 килограмм
45	Сәбіз	1 килограмм
46	Қиярлар	1 килограмм
47	Қызанақтар	1 килограмм
48	Картоп	1 килограмм
49	Бұршақ	1 килограмм
50	Құмшекер	1 килограмм
51	Карамель	1 килограмм
52	Шоколадпен әйнекейленген кәмпиттер	1 килограмм
53	Шоколадпен әйнекейленбеген кәмпиттер	1 килограмм
54	Сағыз	қаптама
55	Шоколад	1 килограмм
56	Ұнтақталған қызыл бұрыш	1 килограмм
57	Ұнтақталған қара бұрыш	1 килограмм
58	Майонез	1 килограмм
59	Ашытқы	1 килограмм
60	Қызанақ кетчубы	1 литр
61	Тұз, экстрадан басқа	1 килограмм
62	Еритін кофе	1 килограмм
63	Қара байха шайы	1 килограмм
64	Ауыз суы	1 литр
65	Газдалған сусындар	1 литр
66	Жеміс шырындары	1 литр
67	Арақ	1 литр
68	Құрамында алкогольі бар сыра	1 литр
69	Фильтрлі шылымдар	1 қорап (20 дана)
70	Сұйытылған газ (баллондағы)	50 литр 1 баллон
71	Тас көмір	1 тонна
72	Ағаш	1 текше метр

73	Кір сабын	200 грамм
74	Кіржуғыш ұнтақ	500 грамм
75	Ыдыс жууға арналған құрал	250 миллилитр
76	Электр шамы	1 дана
77	Батарейкалар	1 дана
78	Парацетамол, 500 миллиграмм	10 таблетка
79	Йод ерітіндісі 5%	10 миллилитр
80	Ацетилсалицил қышқылы, 500 миллиграмм	10 таблетка
81	Но-шпа, 40 мг	100 таблетка
82	Белсендірілген көмір	10 таблетка
83	Этил спирті, 90%	50 миллилитр
84	Шприцтер	1 дана
85	Бензин АИ-92	1 литр
86	Оқушы дәптері	1 дәптер (12 парақ)
87	Шарикті қалам	1 дана
88	Түрлі-түсті қарындаштардың жиынтығы	1 жинақ (12 дана)
89	Сурет салуға арналған альбом	1 альбом (12 парақ)
90	Су сабын	200 миллилитр
91	Тіс пастасы	75 миллилитр
92	Иіс сабын	100 грамм
93	Қырынуға арналған станоктар	1 дана
94	Дәретхана қағазы	1 дана
95	Шашқа арналған бояу	1 дана
96	Балалар жөргектері	10 дана

Тұтыну тауарлары мен
көрсетілетін қызметтер бағасын
байқау бойынша әдістемеге
3-қосымша

Теледидарды алмастыру рәсімінің мысалы

Базалық объектіде екі айдан аса келесі сипаттамалармен теледидар жоқ:

- 1) теледидардың түрі – сұйықкристалды;
- 2) экранның көлемі (диагоналі) – 102 см;
- 3) сауда маркасы және моделі – LG KDL-40R453 Smart;
- 4) бағасы – 129 990 теңге.

Теледидарды алмастыру рәсімін жүзеге асыру үшін теледидардың тұтыну сегменті анықталады. Тұтыну сегменті өлшемшарттарының бірі теледидардың қолданылу мақсатын айқындайтын теледидар диагоналінің өлшемі болып табылады.

Базалық объектіде экранның диагоналі 102 см үлкен теледидар байқалды. Теледидар экранының көлеміне сүйене отырып, тауар сай келетін түрлерінің моделдері бойынша, сауда маркасы және басқа да сипаттамаларына бөлінеді.

Тиісті сипаттамалары бойынша базалық объектідегі теледидарлар модельдерін бөлудің үлгісі

	Samsung UE40HU7000UXKZ Smart 4K UHD	Samsung UE40H6500ATXKZ Smart 3D	Hisense LED-N42K220DP	Samsung UE- 43J5500AUXKZ Smart
Баға	189 990	132 500	99 990	154 990
Экран түрі	сұйықкристалды	сұйықкристалды	плазмалық	сұйықкристалды
Диагональ, см	102	102	107	107
Экран мүмкіндігі	3840x2160	1920x1080	1920x1080	1920x1080
Ұңғылау жиілігі, Гц	200	100		100
Экран жақтарының ара қатынасы	16:9	16:9		16:9
HD-формат	2 1 6 0 p (4K UHD TV)	1 0 8 0 p (Full HD)		1080p Full HD
"SMART TV" технологиясын қолдау	Ия	Ия	Жоқ	Ия
3D форматын қолдау	Жоқ	Ия	Жоқ	Жоқ
Wi-Fi қолдау	Ия	Ия	Жоқ	Ия
HDMI саны	4	4		3
USB саны	3	3		2
SCART	Ия	Ия		Жоқ

"LG KDL-40R453 Smart" теледидарын алмастыру үшін сай келетін "Samsung UE40H6500ATXKZ Smart 3D" моделі болып табылады. Алмастыру үшін алынған "Samsung UE40H6500ATXKZ Smart" теледидар моделі бірдей сипаттамаларға ие (диагоналі, түрі, экранның рұқсаттылығы, ұңғалау жиілігі және бейненің форматы) және сол сауда маркасына жатады (орташа бағалық белгіленім).

Әдіснаманың 42-тармағының 1) тармақшасына сәйкес тауарды алмастыруды "бағаны тура салғастыру" әдісімен жүзеге асырылады. "Samsung UE40H6500ATXKZ Smart" теледидарының бағасын (132 500 теңге) бағасы жоқ "LG KDL-40R453 Smart" (129 990 теңге) моделімен тура салыстырылады және 101,9% баға индексі көрсетіледі.

Баға белгіленімі бойынша теледидар сауда маркаларының классификациясы

	Баға санаты		
	Жоғары	Орташа	Төмен
Теледидар	SONY, TOSHIBA, LOEWE, PANASONIC	BLOMBERG, CANDY, LG, PHILLIPS, SAMSUNG, SHARP	DAEWOO, HAIER, AKAI, AVEST, BBK, ELENBERG, VESTEL, SUPRA, ERICSSON ERISSON

Ауыстыруға таңдалған "Samsung UE40H6500ATXKZ Smart" (диагоналі 102 см) теледидары көп сатылым моделіне жатпаса және нарықта аз көлемде сатылған жағдайда тауардың репрезентативті моделі таңдалады. Алмастыру сатылым көлемінің

үлесін анықтау арқылы жүзеге асырылады, үлесті бағалау базалық объекті сатушысының көмегі арқылы жүзеге асырылады (мысалы, сарапшылық әдіс арқылы алмастыру үшін ең өкілді модель ретінде "Samsung UE-43J5500AUXKZ Smart" теледидары бағасы 154 990 теңге анықталды).

"Samsung UE-43J5500AUXKZ Smart" теледидарының алмастыратын моделі "LG KDL-40R453 Smart" бұрынғы моделінен экран көлемі (диагоналі 107 см) бойынша өзгешеленеді. Ауыстыратын тауар жоқ тауармен сәйкес емес болғанда тауар сапасындағы айтарлықтай өзгеріс болған жағдайда Әдіснаманың 42-тармағының 2) тармақшасына сәйкес "біріктіру" әдісімен тауар сапасына бағаны түзетуді қолдану ұсынылады.

"LG KDL-40R453 Smart" теледидарын "Samsung UE-43J5500AUXKZ Smart" алмастыру жоқ тауардың алдыңғы бағасын (129 990 теңге) алдыңғы кезеңдегі алмастыратын бағаға (154 990 теңге) түзету арқылы жүзеге асырылады.

Тұтыну тауарлары мен
көрсетілетін қызметтер бағасын
байқау бойынша әдістемеге
4-қосымша

Автомобильді алмастыру рәсімінің мысалы

Автомобиль нарығы тұрмыстық электр техникасы нарығы сияқты жиі технологиялық өзгерістерге ұшырайды. Автомобиль позициясы бойынша алмастыру рәсімі белгілі марканың бір моделі шеңберінде, сол сияқты автомобильдің әртүрлі маркалары шеңберінде жүзеге асырылады. Модель белгілі автомобиль маркасының әртүрлі өнімін білдіреді.

Автомобильдер маркаларының, модельдерінің және комплектацияларының мысалдары

Маркалар	Модельдер	Комплектациялар
Renault	Logan Renault Жаңа Renault Sandero Stepway Fluence Sandero	Access Comfort Privilege Luxe Privilege Authentique Expression
Chevrolet	Cobalt Aveo Cruze Malibu Orlando	LS, LT, LTZ
Kia	Picanto Ceed Pro_ceed Cerato new Rio	Base, Base+, Luxe, Prestige, Premium, Comfort

Тауарды алмастыру рәсімін жүзеге асыру кезінде автомобиль шанағының типі әсіресе автомобильдің бір маркасы және моделі шеңберінде алмастыру кезінде қарастырылады.

Шанақ типі бойынша жеңіл автомобильдер төмендегідей жіктелімдерге бөлінеді:

- 1) седан;
- 2) универсал;
- 3) хетчбэк;
- 4) жолсызбен жүретін автомобиль;
- 5) минивэн.

Шанақ типі туралы ақпараттымен бірге автомобиль кластары туралы деректер ескеріледі. Автомобильдер класы латын әріптерімен (негізгі түрлері "А", "В", "С", "D", "Е") белгіленеді.

Бір моделді шанақ типі седан, класы D (мысалы, Volkswagen Passat) автомобилін басқа моделді шанақ типі седан, класы E (мысалы, BMW 5) автомобилімен салыстырылмайды. D класты автомобильдер – орташа, ал E класты автомобильдер жоғары орташа класқа жатады, бұл автомобиль бағасына едәуір әсер етеді.

Бір марка, модель және комплектация шеңберінде, бірақ шығарылған жылдары әртүрлі автомобильді алмастыру кезінде Әдіснаманың 42-тармағы 1) тармақшасына сәйкес "бағаны тікелей салғастыру" тәсілі қолданылады.

Белгілі бір маркалы және модельді автомобиль өндірістен шығарылған кезде сипаттамалары ұқсас (комплектациясы, шанақ типі, класы және шығарылған жылы) басқа маркалы және модельді автомобиль таңдалынады.

Шартты мысал, есепті кезеңде Renault маркалы Logan модельді, Access комплектациялы (ауабаптағышсыз, шанақ типі седан, В класты, 2015ж. шығарылған) құны 3 000 500 теңге тұратын автомобиль таныла қоймады және оның сатылу көлемдері төмендеді. Автомобиль салоны нарықта тауардың репрезентативті болмауына байланысты мұндай комплектациядағы автомобильді сатпау туралы шешім қабылдады.

Автокөлікті ауыстыруды жүзеге асыру үшін сатылымда бар модельдер мен комплектациялар бойынша Renault маркалы автокөлік нарығын зерделенеді. Ауыстыратын тауарды таңдау кезінде оның репрезентативтілігі, сатылымда тұрақты болуы және сатылу көлемі ескеріледі. Осындай маркалы автокөлік нарығын зерделеп, ауыстыру үшін құны 3 720 000 теңге Logan-ның неғұрлым репрезентативті модельді Confort (ауа баптағышпен, шанақтың типі седан, В класты, 2016 жылы шығарылған) комплектациясы таңдалады.

Автомобильдің ауыстыратын моделі жоқ автомобильмен салыстырғанда сипаттама параметрлері бойынша айтарлықтай өзгешеліктері бар (ауа баптағыштың болуы). Тауар сапасының өзгерісінде айтарлықтай өзгешеліктер болған жағдайда Әдіснаманың 42-тармағы 2)-тармақшасына сәйкес "бірлестіру" тәсілімен бағаға түзету қолданылады.

Access комплектациялы Renault маркалы Logan модельді (3 000 500 теңге) тек Confort (бағасы 3 720 000 теңге) комплектациясына алдыңғы бағаны ауыстырылатын бағаға түзету арқылы ауыстырылады

Тұтыну тауарлары мен
көрсетілетін қызметтер бағасын
байқау бойынша әдістемеге
5-қосымша

Айқын көрінетін маусымдық тауарлардың тізбесі

Ескерту. 5-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросы Басшысының 31.08.2021 № 16 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Р/с №	Атауы
1	Ерлердің қысқы күртесі (пуховик)
2	Үлбір тон
3	Әйелдердің қысқы күртесі (пуховик)
4	Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған қысқы комбинезон (костюм)
5	Мектеп жасындағы балаларға арналған қысқы күрте
6	Ерлердің үлбір бас киімдері
7	Әйелдердің үлбір бас киімдері
8	Ерлердің қысқы етіктері
9	Әйелдердің қысқы етіктері, бәтеңкелері
10	Балалардың қысқы етіктері, бәтеңкелері
11	Ерлердің маусымдық пальтосы
12	Ерлердің күртесі (ветровка)
13	Әйелдердің маусымдық пальтосы
14	Әйелдердің күртесі (ветровка)
15	Мектеп жасындағы балалардың маусымдық күртесі
16	Ерлердің бас киімдері, қалпақшалар
17	Әйелдердің бас киімдері, береттер
18	Орамалдар, шарфтар
19	Ерлердің маусымдық бәтеңкелері, қысқа қонышты бәтеңкелері
20	Әйелдердің маусымдық етіктері, бәтеңкелері
21	Балалардың маусымдық бәтеңкелері, қысқа қонышты бәтеңкелері
22	Нәрестелерге арналған комбинезон
23	Ерлер сандалеттері, жазғы туфлиі
24	Әйелдердің былғары жеңіл аяқ киімдері
25	Балалардың жазғы сандалеттері, жеңіл аяқ киімдері, туфлиі
26	Роликті коньки

27	Шаналар, тубинг
28	Электросамокат
29	Ересектерге арналған велосипед
30	Балаларға арналған велосипед
31	Таскөмір
32	Киви
33	Түсті қырыққабат

Тұтыну тауарлары мен
көрсетілетін қызметтер бағасын
байқау бойынша әдістемеге
6-қосымша

Бағаларды тіркеу кезінде тауарлардың (көрсетілетін қызметтердің) мәртебелерін қолдану комбинациялары

Өткен кезеңнің мәртебесі	Мүмкін емес	Есепті кезеңнің статусы	Рұқсат етілген	Есепті кезеңнің мәртебесі
Ж1	≠	Ж1, Ж3, Ж4, Ж5,Ж6, Ж7, Ж8, МТ, А	=	Ж2, С, СТ
Ж2	≠	Ж1, Ж2, Ж4, Ж5,Ж6, Ж7, Ж8, МТ, А	=	Ж3, С, СТ
Ж3	≠	Ж1, Ж2, Ж3, Ж5,Ж6, Ж7, Ж8, МТ	=	Ж4, С, А, СТ
Ж4	≠	Ж1, Ж2, Ж3, Ж4, Ж6, Ж7, Ж8	=	Ж5, С, А, СТ
Ж5	≠	Ж1, Ж2, Ж3, Ж4, Ж5, Ж7, Ж8	=	Ж6, С, А, СТ
Ж6	≠	Ж1, Ж2, Ж3, Ж4, Ж5, Ж6, Ж8	=	Ж7, С, А, СТ
Ж7	≠	Ж1, Ж2, Ж3, Ж4, Ж5, Ж6, Ж7	=	Ж8, С, А, СТ
Ж8	≠	Ж1, Ж2, Ж3, Ж4, Ж5, Ж6, Ж7, Ж8	=	А, С, СТ
Ж9	≠	Ж1, Ж2, Ж3, Ж4, Ж5, Ж6, Ж7, Ж8, С, МТ	=	А, СТ
С	≠	Ж2, Ж3, Ж4, Ж5, Ж6, Ж7, Ж8	=	С, Ж1, А, СТ,МТ
	≠			

A		З, Ж2, Ж3, Ж4, Ж5, Ж6, Ж7, Ж8, СТ	=	С, Ж1, МТ
МТ	≠	Ж2, Ж3, Ж4, Ж5, Ж6, Ж7, Ж8	=	С, Ж1, А, СТ, МТ
СТ	≠	НС, Ж2, Ж3, Ж4, Ж5, Ж6, Ж7, Ж8, А	=	С, Ж1, МТ

Ж1-Ж9 мәртебелердің белгілері:

Ж1 – Тауар бір кезең сатылымда жоқ;

Ж2 – Тауар екі кезең бойы сатылымда жоқ;

Ж3 – Тауар үш кезең бойы сатылымда жоқ;

Ж4 – Тауар төрт кезең бойы сатылымда жоқ;

Ж5 – Тауар бес кезең бойы сатылымда жоқ;

Ж6 – Тауар алты кезең бойы сатылымда жоқ;

Ж7 – Тауар жеті кезең бойы сатылымда жоқ;

Ж8 – Тауар сегіз кезең бойы сатылымда жоқ;

Ж9 – Тауар тоғыз кезең бойы сатылымда жоқ.